

Yürüyen Kaldırımlar Şehri

Yavuz DEMİRKIRAN

Yürüyen Kaldırımlar Şehri

Yavuz DEMİRKİRAN

Hareket Şehri'nde kaldırımlar yumuşak nehirler gibi kayar. Ayaklarınızın altında mırıldanır ve sizi istediğiniz yere taşır. Ön dişleri aralıklı gülümsemesiyle on yaşındaki Oliver onları herkesten çok severdi. Her sabah kapısının önündeki parlak sarı yola adım atar ve okula fırlardı, kırmızı spor ayakkabıları yere neredeyse hiç değmezdi.

Oliver'ın köpeęi Pip yanında kořardı; bir gözü mavi, bir gözü kahverengi, krem-kahverengi tüylü bir teriyerdi. Pip'in boynunda, kaldırım taşı şeklinde pirinç bir etiketin takılı olduęu kırmızı bir tasmaı vardı. Birlikte her güzergâhı bilirlerdi: fırına giden döngü, parka çıkan rampa, kütüphaneye uzanan uzun düz kayıř. Oliver notlarını sarı kapüşonlusunun çaprazındaki kanvas çantada tutardı.

Şehir merkezinde, kaldırım sisteminin kontrol edildiği yüksek cam bina Hareket Kulesi duruyordu. Belediye Başkanı Brindle her şeyi izler ve düzenli şehriyle gurur duyardı. 'Her şey zamanında işliyor,' derdi, tabletine dokunarak. Ama Oliver küçük şeyleri fark ederdi: yol ışıklarında bir titreme, bir saniye fazla duraklayan bir kaldırım.

Bir Salı günü kaldırımlar insanları yanlış yerlere göndermeye başladı. Çiçek pazarına gitmek isteyen Bayan Chen kendini yüzme havuzunda buldu. İşe giden Bay Diaz ofisinin önünden geçip hayvanat bahçesinde durdu. Oliver bir banktan komşularının kafalarını kaşımalarını izledi. 'Bu tuhaf,' diye mırıldandı. Pip'in kulakları seğirdi.

Oliver araştırmaya karar verdi. Yanlış yönlendirilen bir kaldırımı takip ederek Juniper Sokağı'ndaki eski tamir deposuna gitti. Orada, bir kablo yumağının arkasında, gümüş saçları topuz yapılmış, kısa boylu, iki büklüm bir kadın duruyordu. Birçok cepli zeytin rengi iş ceketi ve alet kemeri vardı. 'Siz Mabel Harrow'sunuz,' dedi Oliver. 'Kaldırımları siz yaptınız!'

Mabel yuvarlak gözlüklerini burnunun üstüne itti ve gülümsedi. 'Bir kısmını ben yaptım, çok uzun zaman önce,' dedi. 'Şimdi elimden geldiğince tamir ediyorum.' Oliver'a küçük bir pirinç işitme cihazı ve ipe bağlı bir büyüteç gösterdi. 'Kaldırımlar bir kişinin nereye gideceğini ayakkabısındaki ya da çantasındaki minik bir çipten algılar. Ama merkezi kontrol kafası karışmış durumda.'

Mabel, Oliver'ı şemalarla kaplı tozlu bir tezgâha götürdü. 'Bak, yollar sinyalleri okur ve bir güzergâh seçer,' diye açıkladı. 'Ama sinyaller karışırsa, yollar tahmin eder.' Oliver defterini çıkardı ve sistemi çizdi: çizgiler, oklar ve kocaman bir soru işareti. 'Peki bunu nasıl düzeltiriz?' diye sordu. Mabel göz kırptı. 'Düşünürüz, deneriz ve sadece makinelere güvenmeyiz.'

Öğleden sonrayı sensörleri kontrol ederek geçirdiler. Pip bir bağlantı kutusunu kokladı ve havladı. 'Aferin köpeğe,' dedi Mabel. 'Yolun değişmek üzere olduğunu seziyor.' Gevşek bir tel bulup sıktilar. Bir an kaldırımlar düzgün çalıştı. Ama sonra ışıklar yine titredi. 'Sorun merkezi kontrolde,' dedi Mabel. 'O eski ve yorgun.'

Oliver ve Mabel Belediye Başkanı Brindle'a gitti. Başkan lacivert takımıyla dimdik duruyordu, bakır şehir mührü iğnesi parlıyordu. 'Birkaç aksaklık bir şey değil,' dedi, tabletine göz atarak. 'Sistem her zaman çalıştı.' Ama tam o anda kendi kaldırımı sarsıldı ve onu yana, çeşmeye doğru taşıdı. Sendeledi, utanmış görünüyordu.

Sonunda başkan dinledi. 'Ne yapabiliriz?' diye sordu. Mabel bir harita açtı. 'Şehri yürümeye hazırlamalıyız,' dedi. 'Sistem durursa, insanlar kendi sokaklarını bilmeli.' Oliver başını salladı. 'Ben tabelalar yapıp komşularıma yardım edebilirim,' dedi. Belediye Başkanı Brindle iç çekti. 'Peki. Hadi düzenleyelim.'

O gece kaldırımlar sarsıldı ve durdu. Şehir sessizliğe gömüldü. İnsanlar hareketsiz yollarda durdu, ne yapacaklarını bilmiyorlardı. Oliver çantasını kaptı ve dışarı koştu. 'Bu taraftan!' diye seslendi. 'Fırına giden bir kestirme biliyorum!' Pip küt kuyruğunu salladı ve bir grup çocuğu sessiz bir ara sokağa yönlendirdi.

Mabel köşede bir yardım noktası kurdu. Alet kemeri ve sevecen gülümsemesiyle insanları pazara, okula, hastaneye yönlendirdi. Belediye Başkanı Brindle da sokaklarda yürüdü, cilalı ayakkabıları tozlandı. 'Kaldırımlara ne kadar bağımlı olduğumu hiç fark etmemişim,' diye itiraf etti. 'Kendi ofisime giden yolu unutmuşum!'

Oliver ve Pip kaybolmuş bir aileyi parka götürdü. Küçük bir köprüden geçtiler ve kaldırımların atladığı eski taş yolu buldular. 'Gördünüz mü?' dedi Oliver. 'Şehir gizli yollarla dolu.' Aile güldü ve ona teşekkür etti. Daha çok komşu katıldı, yön tarif etti ve birbirine yardım etti.

Öğleden sonra şehir yeniden hareket ediyordu—yürüyerek. İnsanlar hiç fark etmedikleri ara sokakları, bahçeleri ve kestirmeleri keşfetti. Oliver defterine yeni bir harita çizdi, her sokağı ve simge yapıyı işaretledi. 'Şehrimizi bilmek için kaldırımlara ihtiyacımız yok,' dedi Mabel'a. O gülümsedi. 'Aynen. Teknoloji bize yardım etmeli, bizim yerimize düşünmemeli.'

Günler sonra Mabel merkezi kontrolü onardı. Kaldırımlar yeniden mırıldanarak canlandı, ama işler değişmişti. Belediye Başkanı Brindle yürüyen yolların yanına yürüyüş yolları ekledi. Oliver hâlâ kaldırımlara biniyordu, ama fırsat buldukça yürüyordu da. Pip önde koşuyordu, renkleri farklı gözleri parlak. Şehir daha dostça, daha bağlantılı hissettiriyordu.

Oliver yürüyen kaldırımların harika olduğunu, ama meraklı bir zihnin ya da yardım eden bir elin yerini tutamayacağını öğrendi. Defterini haritalar ve fikirlerle dolu tuttu. Ve ne zaman biri kaybolmuş görünse, 'Hadi gel, sana yolu göstereyim,' derdi. Yürüyen kaldırımlar şehri, birlikte yürümeyi bilen komşuların şehri olmuştu.